

**РЕГУЛАТОРНА КОМИСИЈА
ЗА ЕНЕРГЕТИКУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

***ПРИЈЕДЛОГ БУЏЕТА
ЗА 2018. ГОДИНУ***

Требиње, децембар 2017.

Садржај

1. УВОД.....	4
2. ПРИЈЕДЛОГ БУЏЕТА РЕГУЛАТОРНЕ КОМИСИЈЕ ЗА 2018. ГОДИНУ	5
2.1 СИНТЕТИЧКИ ПРИКАЗ	5
2.2 АНАЛИТИЧКИ ПРИКАЗ	6
2.3 ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРИЈЕДЛОГА БУЏЕТА	7
I ПРИХОДИ	7
II РАСХОДИ	8
A. ТЕКУЋИ ТРОШКОВИ	8
1. Трошкови материјала, горива, енергије и гријања	8
2. Трошкови зарада, накнада зарада и осталих личних расхода.....	9
3. Трошкови производних услуга	10
4. Нематеријални трошкови.....	11
5. Трошкови амортизације.....	12
6. Трошкови камата	12
Б. ИНВЕСТИЦИОНА УЛАГАЊА	12
1. Нематеријална улагања	12
2. Опрема.....	12
3. Околно уређење пословне зграде Регулаторне комисије.....	12
4. Дио ануитета који се односи на главницу кредита.....	12
A. РЕГУЛИСАЊЕ СЕКТОРА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ	13
а) Одобравање и доношење правила и прописа	13
б) Издавање дозвола	14
в) Издавање сертификата и рјешења о подстицају	16
г) Тарифни поступци.....	17
д) Гарантоване откупне цијене, премије и накнаде.....	17
ђ) Надгледање пословних активности корисника дозвола у оквиру регулаторне надлежности.....	18
е) Активности на заштити купаца.....	20
ж) Тржиште електричне енергије	21
Б. РЕГУЛИСАЊЕ СЕКТОРА ПРИРОДНОГ ГАСА	21
а) Одобравање и доношење правила и прописа	21

б) Издавање дозвола	22
в) Тарифни поступци	23
г) Надгледање пословних активности корисника дозвола у оквиру регулаторне надлежности.....	23
д) Заштита купаца	23
ђ) Тржиште природног гаса.....	24
В. РЕГУЛИСАЊЕ СЕКТОРА НАФТЕ И ДЕРИВАТА НАФТЕ	24
а) Одобравање и доношење правила и прописа	24
б) Издавање дозвола	24
в) Надгледање пословних активности корисника дозвола у оквиру регулаторне надлежности.....	25
г) Заштита купаца.....	25
Г. АДМИНИСТРАТИВНО-ФИНАНСИЈСКИ ПОСЛОВИ	25
а) Административно-финансијске активности из регулаторне надлежности ...	25
Д. САРАДЊА СА ДРУГИМ ИНСТИТУЦИЈАМА.....	27
Ђ. ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ РЕГУЛАТОРНЕ КОМИСИЈЕ.....	28

1. УВОД

Оснивање, надлежности, обавезе и начин функционисања Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске (у даљем тексту: Регулаторна комисија), као самосталне и непрофитне организације, функционално независне од републичких органа, енергетских субјеката и корисника њихових производа и услуга, надлежне за регулисање односа на тржишту електричне енергије, природног гаса и нафте и деривата нафте, заснован је на принципима јавности, правичности, подстицања конкурентности и заштите крајњих купаца. Ови принципи су прописани Законом о енергетици (Службени гласник Републике Српске, број 49/09), Законом о електричној енергији (Службени гласник Републике Српске, број 08/08, 34/09, 92/09 и 1/11), Законом о обновљивим изворима енергије и ефикасној когенерацији (Службени гласник Републике Српске, број 39/13, 108/13 и 79/15), Законом о гасу (Службени гласник Републике Српске, број 86/07 и 121/12) и Законом о нафти и дериватима нафте (Службени гласник Републике Српске, број 36/09 и 102/12).

Финансирање рада Регулаторне комисије обезбјеђује се, према одредбама члана 24. став 1. Закона о енергетици, из годишњих накнада од енергетских субјеката, корисника дозволе за обављање једне или више енергетских дјелатности, и једнократних накнада које плаћају подносиоци приликом подношења захтјева за издавање дозвола.

На основу одредбе члана 24. став 2. Закона о енергетици, Регулаторна комисија доставља приједлог буџета Народној скупштини Републике Српске која га усваја прије почетка буџетске године.

Приједлог буџета Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске за 2018. годину садржи синтетички и аналитички приказ прихода и расхода и упоредни приказ ових финансијских показатеља из усвојеног буџета за 2017. годину. Уз табеларни приказ буџета, дато је образложење за сваку појединачну ставку расхода које садржи начин утврђивања финансијског износа за те ставке и разлоге евентуалне промјене у односу на претходну годину.

С обзиром на то да су средства која су планирана у овом приједлогу буџета потребна за обављање послова из надлежности Регулаторне комисије, у овај документ је уврштен дио који садржи планиране пословне активности Регулаторне комисије у 2018. години, са појединачним приказом за сваки енергетски сектор (електричну енергију, природни гас, нафту и деривате нафте).

Имајући у виду да се Извјештај о раду Регулаторне комисије у 2017. години подноси и усваја на сједници Народне скупштине Републике Српске средином идуће године, у прилогу овог документа дат је кратак преглед најзначајнијих активности Регулаторне комисије у 2017. години, у циљу потпунијег сагледавања буџета и планираних и остварених активности.

2. ПРИЈЕДЛОГ БУЏЕТА РЕГУЛАТОРНЕ КОМИСИЈЕ ЗА 2018. ГОДИНУ

2.1 СИНТЕТИЧКИ ПРИКАЗ

I ПРИХОДИ					
Редни број	Опис	Буџет за 2017.	Приједлог Буџета за 2018.	Учешће у планираним приходима	Индекс 2018/2017
1	2	3	4	5	6
1.	Приходи од регулаторних накнада од корисника дозвола за обављање енергетских дјелатности	2.521.305,68	2.520.305,68	99,83	99,96
2.	Приходи од једнократних накнада	4.000,00	4.000,00	0,16	100,00
3.	Остали приходи	200,00	200,00	0,01	100,00
	УКУПНИ ПРИХОДИ	2.525.506	2.524.506	100,00	99,96
II РАСХОДИ					
Редни број	Опис	Буџет за 2017.	Буџет за 2018.	Учешће у планираним расходима	Индекс 2018/2017
1	2	3	4	5	6
A	ТЕКУЋИ ТРОШКОВИ	2.476.352	2.455.026	97,25	99,14
1.	Трошкови материјала, горива, енергије и гријања	70.000	70.000	2,77	100,00
1.1.	Трошкови материјала	27.000	27.000	1,07	100,00
1.2.	Трошкови горива, енергије и гријања	40.000	40.000	1,58	100,00
1.3.	Остали трошкови материјала	3.000	3.000	0,12	100,00
2.	Трошкови зарада, накнада зарада и ост. личних расхода	1.990.279	1.974.879	78,23	99,23
2.1.	Трошкови бруто зарада и накнада зарада	1.891.879	1.891.879	74,94	100,00
2.2.	Трошкови запослених на службеном путу	73.000	73.000	2,89	100,00
2.3.	Трошкови отпремнина и помоћ запосленим	25.400	10.000	0,40	39,37
3.	Трошкови производних услуга	58.900	63.400	2,51	107,64
3.1.	Трошкови транспортних услуга	33.000	33.000	1,31	100,00
3.2.	Трошкови одржавања	11.500	16.000	0,63	139,13
3.3.	Закупнина имовине и опреме	14.400	14.400	0,57	100,00
4.	Нематеријални трошкови	105.600	105.500	4,18	99,91
4.1.	Трошкови непроизводних услуга	27.200	19.000	0,75	69,85
4.2.	Трошкови осигурања	12.000	12.000	0,48	100,00
4.3.	Трошкови банкарских услуга	1.000	1.000	0,04	100,00
4.4.	Трошкови уговорених и осталих услуга	65.400	73.500	2,91	112,39
5	Трошкови амортизације	155.000	155.000	6,14	100,00
6	Трошкови камата и накнада на кредит за изградњу зграде	96.573	86.247	3,42	89
B	ИНВЕСТИЦИОНА УЛАГАЊА*	204.153	224.479	8,89	109,96
1.	Нематеријална улагања	8.000	8.000	0,32	100,00
2.	Опрема	15.000	25.000	0,99	166,67
3	Околно уређење пословне зграде РК	12.000	12.000	0,48	100,00
4.	Дио ануитета који се односи на главницу кредита којим је финансирана изградња нове пословне зграде Регулаторне комисије	169.153	179.479,19	7,11	106,10
B.	УКУПНИ РАСХОДИ: (A+B-амортизација)	2.525.506	2.524.506	100,00	99,96

*дјелимично се финансирају из планираног трошка амортизације за 2018. годину.

2.2 АНАЛИТИЧКИ ПРИКАЗ

I ПРИХОДИ					
Редни број	Опис	Буџет за 2017.	Приједлог Буџета за 2018.	Учешће у планираним приходима	Индекс 2018/2017
1	2	3	4	5	6
1.	Приходи од регулаторних накнада од корисника дозвола за обављање енергетских дјелатности	2.521.306	2.520.306	99,83	99,96
2.	Приходи од једнократних накнада	4.000	4.000	0,16	100,00
3.	Остали приходи	200	200	0,01	100,00
	УКУПНИ ПРИХОДИ	2.525.506	2.524.506	100,00	99,96
II РАСХОДИ					
Редни број	Опис	Буџет за 2017.	Буџет за 2018.	Учешће у планираним расходима	Индекс 2018/2017
1	2	3	4	5	6
A.	ТЕКУЋИ ТРОШКОВИ	2.476.352	2.455.026	97,25	99,139
1.	ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА, ГОРИВА, ЕНЕРГИЈЕ И ГРИЈАЊА	70.000	70.000	2,77	100,00
1.1.	Трошкови материјала	27.000	27.000	1,07	100,00
1.1.1.	Канцеларијски материјал	16.000	16.000	0,63	100,00
1.1.2.	Остали материјал	11.000	11.000	0,44	100,00
1.2.	Трошкови горива, енергије и гријања	40.000	40.000	1,58	100,00
1.2.1.	Трошкови за гориво и мазиво	23.000	23.000	0,91	100,00
1.2.2.	Трошкови електричне енергије и гријања	17.000	17.000	0,67	100,00
1.2.3.	Остали трошкови материјала	3.000	3.000	0,12	100,00
2.	ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИХ ЛИЧНИХ РАСХОДА	1.990.279	1.974.879	78,23	99,23
2.1.	Трошкови бруто зарада и накнада зарада	1.891.879	1.891.879	74,94	100,00
2.2.	Трошкови запослених на службеном путу	73.000	73.000	2,89	100,00
2.2.1.	Дневнице у земљи	8.000	8.000	0,32	100,00
2.2.2.	Дневнице у иностранству	11.000	11.000	0,44	100,00
2.2.3.	Трошкови превоза и смјештаја у земљи	15.000	15.000	0,59	100,00
2.2.4.	Трошкови превоза у иностранству	22.000	22.000	0,87	100,00
2.2.5.	Трошкови смјештаја у иностранству	17.000	17.000	0,67	100,00
2.3.	Трошкови отпремнина и помоћ запосленим	25.400	10.000	0,40	39,37
3.	ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	58.900	63.400	2,51	107,64
3.1.	Трошкови транспортних услуга	33.000	33.000	1,31	100,00
3.1.1.	Трошкови телефона и интернета	23.000	23.000	0,91	100,00
3.1.2.	Поштанске услуге, услуге испоруке терета	6.000	6.000	0,24	100,00
3.1.3.	Остале комуналне услуге	4.000	4.000	0,16	100,00
3.2.	Трошкови рутинског одржавања	11.500	16.000	0,63	139,13
3.2.1.	Трошкови одржавања опреме	4.500	6.000	0,24	133,33
3.2.2.	Трошкови одржавања возила	5.000	8.000	0,32	160,00
3.2.3.	Остали трошкови одржавања	2.000	2.000	0,08	100,00
3.3.	Закупнина имовине и опреме	14.400	14.400	0,57	100,00

4.	НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	105.600	105.500	4,18	99,91
4.1.	Трошкови непроизводних услуга	27.200	19.000,00	0,75	69,85
4.1.1.	Рачуноводствене услуге	7.200	0,00	0,00	-
4.1.2.	Годишња екстерна ревизија пословања	3.000	2.000,00	0,08	66,67
4.1.3.	Консултантске и друге непр. услуге	6.000	6.000,00	0,24	100,00
4.1.4.	Услуге стручног усавршавања	9.000	9.000,00	0,36	100,00
4.1.5.	Трошкови чувања пословних просторија	2.000	2.000,00	0,08	100,00
4.2.	Трошкови осигурања	12.000	12.000,00	0,48	100,00
4.2.1.	Осигурање имовине	3.500	3.500,00	0,14	100,00
4.2.2.	Колективно осигурање радника	2.000	2.000,00	0,08	100,00
4.2.3.	Осигурање возила (каска и обавезно)	6.500	6.500,00	0,26	100,00
4.3.	Трошкови банкарских услуга	1.000	1.000,00	0,04	100,00
4.3.1.	Трошкови банкарских услуга	1.000	1.000,00	0,04	100,00
4.4.	Уговорене и остале услуге	65.400	73.500,00	2,91	112,39
4.4.1.	Трошкови репрезентације	9.000	9.000,00	0,36	100,00
4.4.2.	Одржавање и унапређење интернет странице	2.400	6.000,00	0,24	250,00
4.4.3.	Одржавање лиценцираног софтвера за еДМС	14.000	17.500,00	0,69	125,00
4.4.4.	Чланарине и претпл. за назив инт. домена	6.000	6.000,00	0,24	100,00
4.4.5.	Судске и административне таксе	1.000	2.000,00	0,08	200,00
4.4.6.	Трошкови доприноса	5.000	5.000,00	0,20	100,00
4.4.7.	Остале накнаде и порези	12.000	12.000,00	0,48	100,00
4.4.8.	Објављивање аката у штампаним медијима	10.000	10.000,00	0,40	100,00
4.4.9.	Набавка стручне литературе	6.000	6.000,00	0,24	100,00
5.	ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	155.000	155.000	6,14	100,00
6.	ТРОШКОВИ КАМАТА	96.573	86.247	3,42	89,31
Б.	ИНВЕСТИЦИОНА УЛАГАЊА*	204.153	224.479	8,89	109,96
1.	Нематеријална улагања	8.000	8.000	0,32	100,00
2.	Опрема	15.000	25.000	0,99	166,67
3.	Околно уређење пословне зграде РК	12.000	12.000	0,48	100,00
4.	Дио ануитета који се односи на главницу кредита којим је финансирана изградња нове пословне зграде Регулаторне комисије	169.153	179.479	7,11	106,10
В.	УКУПНИ РАСХОДИ: (А+Б-амортизација)	2.525.506	2.524.506	100,00	99,96

*дјелимично се финансирају из планираног трошка амортизације за 2018. годину.

2.3 ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРИЈЕДЛОГА БУЏЕТА

Приједлог буџета Регулаторне комисије за 2018. годину је урађен на основу остварења буџета у 2017. години, и планираних пословних активности у 2018. години. Трошкови који су приказани у претходним табелама детаљније су образложени у наставку.

I ПРИХОДИ

Планирани приходи обезбјеђују се из годишњих регулаторних накнада од енергетских субјеката, корисника дозвола за обављање једне или више енергетских

дјелатности, као и од једнократних накнада за подношење захтјева за издавање дозвола у износу који омогућава покривање трошкова пословања Регулаторне комисије, а све у складу са чланом 24. Закона о енергетици.

На основу усвојеног Буџета за 2018. годину, Регулаторна комисија ће донијети рјешење о регулаторној накнади за 2018. годину којом ће укупни износ годишње накнаде распоредити на кориснике дозвола за обављање једне или више енергетских дјелатности. Годишњи износ регулаторне накнаде за сваког корисника дозволе утврђује се на основу Методологије за обрачун регулаторне накнаде (Службени гласник Републике Српске, број 2/17).

II РАСХОДИ

Приједлогом буџета за 2018. годину планирано је смањење укупних расхода за 0,04%, колико износи и смањење потребних прихода за финансирање рада и обављања пословне активности Регулаторне комисије. Расходи су структурисани у двије категорије и то: текуће трошкове и инвестициона улагања, који су у наставку образложени.

A. ТЕКУЋИ ТРОШКОВИ

Текући трошкови обухватају све расходе и издатке неопходне ради вршења пословне активности Регулаторне комисије као што су: трошкови материјала, трошкови зарада и накнада зарада и осталих личних расхода, трошкови услуга, уговорене обавезе и слично. Планирано је смањење текућих трошкова у 2018. години, у односу на 2017. годину, за 0,86%.

1. Трошкови материјала, горива, енергије и гријања

Трошкови материјала, горива, енергије и гријања су планирани у истом обиму као и у 2017. години.

1.1. Трошкови материјала

Имајући у виду досадашњу потрошњу, која је углавном условљена прописаним начином рада, а при том водећи рачуна о планираним активностима у 2018. години и потребом за максималном штедњом утрошка материјала, трошкови канцеларијског материјала су планирани у истом износу као у 2017. години.

Канцеларијски материјал обухвата, између осталог, и утрошени материјал за припрему документације која се упућује на захтјев заинтересованим лицима за учествовање у јавним расправама које организује Регулаторна комисија. У 2017. години, Регулаторна комисија је у поступцима које води (рјешавање спорова и жалби, утврђивање и одобравање тарифа, издавање дозвола и сагласности и одржавање јавних расправа, итд.), али и кроз поступке јавних набавки, странкама и заинтересованим лицима доставила преко 30.000 штампаних страница разних докумената.

Трошкови осталог материјала обухватају, између осталог, и трошкове и материјал за одржавање аутомобила и пословне зграде Регулаторне комисије, набавку ауто-гума и слично. Такође, у оквиру овог износа је планиран и материјал за одржавање хигијене у пословним просторијама Регулаторне комисије.

1.2. Трошкови горива, енергије и гријања

Укупан износ трошкова горива, енергије и гријања је планиран у истом износу као и у претходној буџетској години. Значајно смањење трошкова електричне енергије и гријања, у односу на претходне периоде, остварено је како производњом електричне енергије у сопственој соларној електрани инсталисаној на крову пословне зграде, а која се користи и за потребе гријања, хлађења и вентилације пословне зграде, тако и примјеном мјера енергетске ефикасности. Трошкови горива и мазива планирани су на бази просјечне потрошње горива и мазива. Предвиђено је да се за сва службена путовања, гдје је то могуће, користе службени аутомобили. Планирани издаци за ове намјене су исти као у претходној години.

1.3. Остали трошкови материјала

Трошкови осталог материјала су планирани у истом износу као у 2017. години, а обухватају трошкове водоснабдијевања пословне зграде Регулаторне комисије у Требињу.

2. Трошкови зарада, накнада зарада и осталих личних расхода

Основ за планирање трошкова зарада и накнада зарада запослених у Регулаторној комисији је остварење у 2017. години, као и промјене које се односе на ове трошкове настале у 2017. години или ће настати у 2018. години. Трошкови бруто зарада и накнада зарада и осталих личних расхода су планирани у обиму мањем за 0,77% него у 2017. години.

2.1. Трошкови бруто зарада и накнада зарада

У 2018. години су планирани исти трошкови зарада и накнада зарада као у 2017. години. Порези и доприноси су планирани у складу са прописима.

Запослени у Регулаторној комисији, према Етичком кодексу Регулаторне комисије, осим радног односа у Регулаторној комисији немају право на било какав додатни плаћени радни или стручни ангажман, тако да су остварене зараде уједно једини дозвољени приход запослених.

2.2. Трошкови запослених на службеном путу

Ови трошкови су планирани у истом обиму у односу на претходну буџетску годину.

2.2.1. и 2.2.3. Трошкови дневница у земљи и трошкови превоза и смјештаја у земљи

Ови трошкови су планирани на основу планираних активности Регулаторне комисије за 2018. годину и обухватају сљедеће:

- редовне надзорне провјере корисника дозвола које се обављају једном годишње и укључују контролу из свих области (техничке, економске, правне, заштите животне средине итд.),
- ванредне надзорне провјере корисника дозвола,
- одржавање јавних расправа у зависности од потреба широм Републике Српске,
- присуство састанцима и конференцијама из регулаторне надлежности,
- континуирано стручно усавршавање,
- сарадњу са релевантним министарствима и другим институцијама,
- сарадњу са Државном регулаторном комисијом за електричну енергију (ДЕРК) како је то утврђено чланом 31. Закона о електричној енергији и Регулаторном комисијом за енергију у Федерацији БиХ (ФЕРК).

Сагледавањем предстојећих активности у 2018. години, трошкови дневница у земљи су планирани у истом износу као у 2017. години.

2.2.2, 2.2.4 и 2.2.5. Трошкови дневница у иностранству и Трошкови превоза и смјештаја у иностранству

Трошкови путовања у иностранству односе се на учешће запослених у Регулаторној комисији на одређеним радним састанцима, међународним конференцијама и стручним скуповима и семинарима.

За 2018. годину потребно је обезбиједити средства за редовно учешће представника Регулаторне комисије на годишњим форумима везаним за провођење Уговора о успостави Енергетске заједнице (Атинском форуму за електричну енергију, Форуму за гас и Форуму за нафту) и другим састанцима релевантним за функционисање енергетског сектора у организацији Секретаријата Енергетске заједнице (семинари о надзирању тржишта електричне енергије и природног гаса, семинари о обновљивим изворима енергије, семинари о енергетској статистици и сл.).

Поред наведеног, планирано је и присуство конференцијама и састанцима у оквиру активности Асоцијације регулаторних тијела из држава Централне и Југоисточне Европе (ERRA) у којој Регулаторна комисија има придружено чланство и то: Генерална скупштина ERRA, Инвестициона конференција, те састанцима предсједавајућих, сталних комитета за тарифе и цијене, дозволе и конкуренцију и радне групе за купце и малопродајно тржиште.

Сагледавањем ових потреба, као и остварења ових трошкова у 2017. години, и ови трошкови су планирани у истом обиму као и у 2017. години.

2.3. Отпремнине за одлазак у пензију и помоћ запосленима

Трошкови зарада, накнада зарада и осталих личних расхода обухватају укупна лична примања, укључујући и отпремнине за одлазак у пензију и помоћ запосленима у складу са прописима о раду. Будући да је извјесно да у 2018. години ниједан запослени не стиче услове за одлазак у пензију, ови трошкови су планирани у износу мањем за 60,63% него у 2017. години.

3. Трошкови производних услуга

Приједлогом буџета за 2018. годину планирано је повећање трошкова производних услуга за 7,64% у односу на буџет за 2017. годину, а објашњење промјена у планирању појединих врста трошкова је дато у наставку.

3.1. Трошкови транспортних и осталих услуга

Трошкови телефона, интернета, поштанских услуга и испоруке терета су планирани у истом износу као у 2017. години, на бази трошкова у 2017. години и расположивих цијена услуга за ове намјене.

Трошкови осталих услуга су планирани у истом износу као у 2017. години.

3.2. Трошкови услуга одржавања

Трошкови одржавања, предвиђени за одржавање (сервисирање) опреме и аутомобила (трошкови који се односе на редовна и ванредна сервисирања у овлаштеним сервисима) планирани су на основу: остварења у 2017. години и плана одржавања моторних возила, пословне зграде Регулаторне комисије и друге опреме

у 2018. години. Ови трошкови су планирани у износу већем за 39,13% него у претходној години.

3.3. Закуп имовине и опреме

Трошкови закупа станова за потребе Регулаторне комисије су планирани на истом нивоу као у 2017. години, а представљају цијену закупа станова и припадајућих трошкова у Требињу.

4. Нематеријални трошкови

За 2018. годину је планирано смањење ове врсте трошкова за 0,09%, у односу на 2017. годину, због смањења трошкова рачуноводствених услуга и трошкова екстерне ревизије пословања.

4.1. Трошкови непроизводних услуга

Трошкови непроизводних услуга за 2018. годину су планирани у обиму мањем за 30,15% него у 2017. години. Ова врста трошкова обухвата рачуноводствене услуге, екстерну годишњу ревизију рачуноводствених исказа, консултантске услуге, трошкове стручног усавршавања и трошкове чувања пословних просторија.

4.2. Трошкови осигурања

Трошкови осигурања, који обухватају трошкове колективног осигурања радника, осигурања имовине и аутомобила (каска и обавезно), планирани су у истом укупном износу као и у претходној години.

4.3. Трошкови банкарских услуга

Трошкови банкарских услуга, који обухватају трошкове платног промета у земљи и иностранству, те предају завршног и периодичног обрачуна, планирани су у истом износу као и у 2017. години.

4.4. Уговорене и остале услуге

Уговорене услуге чине:

- Трошкови репрезентације, који су планирани у висини прошлогодишњег износа, а на бази потреба јавности рада и контаката запослених у Регулаторној комисији са странкама;
- Трошкови одржавања и унапређења интернет странице, су планирани у износу који је за 150% већи у односу на 2017. годину јер је предвиђена израда нове интернет странице Регулаторне комисије, имајући у виду да је постојећа креирана 2009. године.
- Трошкови одржавања система за електронско управљање документацијом (*eDMS*-а) су планирани у износу већем за 25% него у 2017. години, а на основу цијене уговорене услуге у 2017. години.
- Трошкови чланарина и трошкови набавке стручне литературе, трошкови обавезних доприноса и трошкови осталих услуга су планирани у истом обиму као и у 2017. години. Трошкови судских и административних такси су планирани у износу већем за 1.000 КМ него у 2017. години јер је дошло до повећања наведених трошкова у претходном периоду.
- Трошкови објављивања аката Регулаторне комисије у Службеном гласнику Републике Српске и у дневним новинама су, на основу остварења у 2017. години,

планирани у истом износу као у 2017. години. Законска обавеза Регулаторне комисије је да правилнике, одлуке, рјешења, обавјештења за јавност, сажетке правила и прописа, планове одржавања јавних расправа и друге документе из регулаторне надлежности, као и обавјештења из области јавних набавки, објављује у Службеном гласнику Републике Српске и/или дневним листовима, а чије објављивање захтијева значајна средства.

5. Трошкови амортизације

Трошкови амортизације су планирани у истом обиму као у 2017. години. Ови трошкови обухватају планиране трошкове амортизације за постојећу опрему и пословну зграду која је у посједу Регулаторне комисије.

6. Трошкови камата

Ови трошкови су планирани у износу од 86.247 КМ, колико износи трошак камата за 2018. годину, из плана отплате дугорочног кредита, прибављеног ради финансирања изградње пословног објекта Регулаторне комисије.

Б. ИНВЕСТИЦИОНА УЛАГАЊА

Инвестициона улагања обухватају сервисирање главнице одобреног дугорочног кредита у износу од 179.479 КМ, прибављеног ради финансирања изградње пословне зграде Регулаторне комисије, набавку нематеријалних улагања тј. лиценци и софтвера, околно уређење пословне зграде, те опреме. Инвестициона улагања ће се већим дијелом финансирати из планираног трошка амортизације за 2018. годину.

1. Нематеријална улагања

Улагања у нематеријалну имовину су планирана у истом износу као 2017. години, а односе се на одржавање софтверских лиценци у локалној рачунарској мрежи Регулаторне комисије.

2. Опрема

Набавка опреме је планирана у износу већем за 66,67% него у 2017. години. У 2018. години је, у циљу занављања, планирана набавка једног путничког возила. Наиме, у 2017. години је дошло до значајног пораста издвајања на ванредне поправке и сервисе службених возила, те је неопходна набавка новог ради обезбјеђења сигурности запослених на службеним путовањима. Набавка би се финансирала дјелимично из средстава која би се добила продајом старог возила.

3. Околно уређење пословне зграде Регулаторне комисије

Од 2014. године Регулаторна комисија пословну активност обавља у новој пословној згради. У циљу завршетка околног уређења и обезбјеђења одређеног броја паркинг мјеста испред пословне зграде Регулаторне комисије, планирано је улагање у истом износу као у 2017. години.

4. Дио анuitета који се односи на главницу кредита

Најзначајнији дио расхода се односи на сервисирање главнице кредита којим је финансирана изградња нове пословне зграде Регулаторне комисије и то у износу од 179.479 КМ, што је за 6,10% више него у 2017. години. Овај трошак ће се већим дијелом финансирати из обрачунатог трошка амортизације за 2018. годину.

ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ У 2018. ГОДИНИ

Активности које спроводи, као и одговорности и надлежности Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске, прописане су одредбама закона из области енергетике, тј. електричне енергије, природног гаса, те нафте и деривата нафте и то: Закона о енергетици, Закона о електричној енергији, Закона о обновљивим изворима енергије и ефикасној когенерацији, Закона о гасу и Закона о нафти и дериватима нафте.

У наставку је дат приказ планираних активности Регулаторне комисије у 2018. години по енергетским секторима са пратећим образложењима.

А. РЕГУЛИСАЊЕ СЕКТОРА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ	
а) Одобравање и доношење правила и прописа	
1	<p>⌘ Правилник о издавању дозвола</p> <p><i>У 2018. године очекује се усклађивање примарног законодавства са директивама Европске уније према обавезама из Уговора о успостављању Енергетске заједнице. Ово ће условити и израду новог Правилника о издавању дозвола у циљу усаглашавања са промјенама у примарном законодавству те унапређења постојећих одредби.</i></p>
2	<p>⌘ Општи услови за испоруку и снабдијевање електричном енергијом</p> <p><i>У циљу потпунијег регулисања односа између учесника на тржишту, као и усаглашавања са примарним законодавством, планирана је израда нових Општих услова за испоруку и снабдијевање електричном енергијом.</i></p>
3	<p>⌘ Правилник о регулацији квалитета снабдијевања електричном енергијом</p> <p><i>Регулаторна комисија је у протеклом периоду водила активности на изради овог правилника, те припреми за његово доношење и примјену. Ове активности су у завршној фази и након усаглашавања са примарним законодавством, планирано је да Регулаторна комисија донесе овај акт у 2018. години.</i></p>
4	<p>⌘ Измјене и допуне Правилника о снабдијевању квалификованих купаца и поступку промјене снабдјевача и по потреби израда других подзаконских аката Регулаторне комисије којима се регулишу питања у вези са тржиштем електричне енергије</p> <p><i>С обзиром на планиране промјене у примарном законодавству, као и чињеницу да је Регулаторна комисија у децембру 2014. године донијела Правилник о снабдијевању квалификованих купаца електричном енергијом и поступку промјене снабдјевача у циљу његовог усаглашавања са Трећим енергетским пакетом ЕУ,</i></p>

		<i>Регулаторна комисија ће извршити потребна подешавања подзаконских аката, а у вези са правима и обавезама квалификованих купаца и снабдјевача квалификованих купаца, могућношћу снабдијевања домаћинства и малих купаца у систему јавне услуге, цијеном јавног и резервног снабдијевања у систему јавне услуге и осталим питањима из ове области.</i>
5	<p>☐ Измјене и допуне Правилника о методологији за утврђивање накнаде за прикључење на дистрибутивну мрежу</p> <p><i>Регулаторна комисија је у децембру 2008. године усвојила Правилник о методологији за утврђивање накнаде за прикључење на дистрибутивну мрежу. До сада су, у складу са овим Правилником, проведена два тарифна поступка те се у складу са тим искуствима, као и измјенама у примарном законодавству, планирају активности на изрди новог акта.</i></p>	
6	<p>☐ Правилник о извјештавању</p> <p><i>У циљу спровођења активности на праћењу рада корисника дозвола, функционисања тржишта електричне енергије и квалитета снабдијевања електричном енергијом, а с обзиром на планиране измјене прописа, намеће се и потреба доношења новог Правилника о извјештавању у 2018. години.</i></p>	
7	<p>☐ Правилник о тарифној методологији и тарифном поступку</p> <p><i>У циљу усклађивања са законским и подзаконским актима чија промјена се очекује, намеће се и потреба доношења новог Правилника о тарифној методологији и тарифном поступку за електричну енергију.</i></p>	
б) Издавање дозвола		
1	<p>☐ Издавање дозвола за обављање дјелатности производње електричне енергије</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. „ЕХЕ“ друштво за производњу, развој и трговину д.о.о. Бања Лука је корисник дозволе за обављање дјелатности производње електричне енергије у Малој хидроелектрани „Запеће“ која истиче 22.01.2018. године, 2. Мјешовити холдинг „ЕРС“ – МП а.д. Требиње – ЗП „Електродистрибуција“ а.д. Пале је корисник дозволе за обављање дјелатности производње електричне енергије у Малој хидроелектрани „Месићи - Нова“ која истиче 03.03.2018. године, 3. „ЕФТ – Рудник и Термоелектрана Станари“ д.о.о. Станари је корисник дозволе за обављање дјелатности производње електричне енергије у Термоелектрани „Станари“ која истиче 16.09.2018. године и 	

	<p>4. Друштво са ограниченом одговорношћу „СТРАЈКО“ д.о.о. Требиње је корисник дозволе за обављање дјелатности производње електричне енергије у Малој хидроелектрани „До“ која истиче 06.10.2018. године.</p> <p><i>Наведени корисници дозвола, у складу са одредбама Правилника о издавању дозвола, обавезни су да доставе захтјев за продужење, односно издавање нове дозволе, најкасније три мјесеца прије истека периода важења постојеће дозволе.</i></p> <p><i>У зависности од рјешења у примарном законодавству, уколико буде неопходно, биће извршена и потребна усклађивања важећих дозвола.</i></p> <p><i>Такође, очекује се подношење захтјева за издавање дозвола за обављање ове електроенергетске дјелатности од стране нових учесника на тржишту електричне енергије, имајући у виду да је у току изградња неколико нових објеката за производњу електричне енергије.</i></p>
2	<p>☐ Издавање дозвола за обављање дјелатности дистрибуције електричне енергије</p> <p><i>У току 2018. године, није предвиђено издавање или измјена дозвола за обављање дјелатности дистрибуције електричне енергије, осим ако измјенама постојеће или доношењем нове законске регулативе то не буде дефинисано.</i></p>
3	<p>☐ Издавање дозвола за обављање дјелатности снабдијевања електричном енергијом</p> <p><i>У току 2018. године, није предвиђено издавање дозвола за обављање дјелатности снабдијевања тарифних купаца електричном енергијом. У зависности од рјешења у примарном законодавству, биће извршена потребна усклађивања важећих дозвола или, уколико буде неопходно, бит ће издате нове дозволе електроенергетским субјектима који испуњавају критеријуме за обављање дјелатности.</i></p>
4	<p>☐ Издавање дозвола за обављање дјелатности трговине и снабдијевања електричном енергијом на територији БиХ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. „LE TRADING BH“ друштво са ограниченом одговорношћу Бања Лука је корисник дозволе за обављање дјелатности трговине и снабдијевања електричном енергијом на територији БиХ која истиче 28.04.2018. године и 2. „INTEX“ друштво са ограниченом одговорношћу Бања Лука је корисник дозволе за обављање дјелатности трговине и снабдијевања електричном енергијом на територији БиХ која истиче 23.12.2018. године. <p><i>Наведени корисници дозвола, уколико желе да продуже дозволу, у</i></p>

	<p>складу са одредбама Правилника о издавању дозвола, обавезни су да доставе захтјев за продужење, односно издавање нове дозволе, најкасније три мјесеца прије истека периода важења постојеће дозволе.</p> <p>Такође, очекује се подношење захтјева за издавање дозвола за обављање ове електроенергетске дјелатности од стране нових учесника на тржишту електричне енергије.</p>
5	<p>✘ Издавање дозвола за изградњу електроенергетских објеката</p> <p>Очекује се подношење захтјева за изградњу производних електроенергетских објеката за које су већ додијелене концесије.</p> <p>Реално је да дође до подношења одређеног броја захтјева за издавање дозвола за изградњу дистрибутивних електроенергетских објеката.</p> <p>Регулаторна комисија ће, у складу са надлежностима, водити поступке за издавање дозвола за изградњу електроенергетских објеката снаге веће од 1 MW.</p>
6	<p>✘ Измјена или допуна дозвола и пренос дозвола и одузимање дозвола</p> <p>Регулаторна комисија ће поступке измјене или допуне дозвола, преноса дозвола, као и одузимања дозвола, водити у складу са процедурама прописаним Правилником о издавању дозвола, на захтјев корисника дозволе или на властиту иницијативу.</p>
в) Издавање сертификата и рјешења о подстицају	
1	<p>✘ Издавање сертификата за производна постројења</p> <p>Сертификат за производно постројење које користи обновљиве изворе енергије или ефикасну когенерацију је један од предуслова за остваривање подстицаја и издавања гаранција о поријеклу електричне енергије. Имајући у виду да је током неколико протеклих година достављен знатан број захтјева за издавање сертификата за производна постројења која користе потенцијал воде и неакумулисану сунчеву енергију за производњу електричне енергије, овакав тренд великог броја захтјева се очекује и у 2018. години. Издавање сертификата врши се према одредбама Правилника о издавању сертификата за производно постројење које производи електричну енергију из обновљивих извора енергије или у ефикасној когенерацији који је усклађен са одредбама Закона о обновљивим изворима енергије и ефикасној когенерацији.</p>
2	<p>✘ Издавање рјешења о подстицају</p> <p>У току 2018. године, очекује се поступање по већем броју захтјева за издавање рјешења произвођачима који испуне прописане</p>

		<i>услове и критеријуме у новоизграђеним производним постројењима.</i>
3	⊞	Издавање рјешења о прелиминарном праву на подстицај <i>У току 2018. године очекује се поступање по захтјевима за издавање рјешења о прелиминарном праву на подстицај за производна постројења која се планирају градити.</i>
4	⊞	Издавање гаранција о поријеклу електричне енергије <i>Доношењем Правилника о издавању гаранција о поријеклу електричне енергије крајем 2013. године, створили су се услови за њихово издавање. За очекивати је подношење захтјева произвођача за издавање гаранција о поријеклу електричне енергије у 2018. години.</i> <i>Сврха издавања гаранција о поријеклу произведене електричне енергије је омогућавање праћења удјела електричне енергије произведне коришћењем обновљивих извора енергије у укупној потрошњи електричне енергије у Републици Српској, као и омогућавање остварења одређених погодности за кориснике гараницаја о поријеклу произведене електричне енергије.</i>
г) Тарифни поступци		
1	⊞	Тарифни поступци за утврђивање цијена и тарифа у сектору електричне енергије <i>До покретања тарифног поступка, односно промјене цијене електричне енергије, може доћи на захтјев регулисаних предузећа или на иницијативу Регулаторне комисије. Уколико Регулаторна комисија заприми захтјев, она ће покренути поступак и спровести анализу захтјева сходно процедурама и поступцима који су дефинисани законом и подзаконским актима.</i>
д) Гарантоване откупне цијене, премије и накнаде		
1	⊞	Утврђивање накнаде за подстицање производње електричне енергије из обновљивих извора и ефикасне когенерације за 2019. годину <i>У складу са усвојеним системом подстицања и надлежностима дефинисаним Законом о енергетици и Законом о обновљивим изворима и ефикасној когенерацији, Регулаторна комисија, уз сагласност Владе Републике Српске, утврђује накнаду за подстицање производње електричне енергије из обновљивих извора и ефикасне когенерације. При томе се у складу са Правилником о подстицању електричне енергије из обновљивих извора и у ефикасној когенерацији ова накнада сваке године усклађује са средствима потребним за функционисање система подстицаја.</i>

<p>2</p>	<p>⊠ Преиспитивање/утврђивање гарантоване откупне цијене и премије</p> <p><i>У складу са Правилником о подстицању производње електричне енергије из обновљивих извора и у ефикасној когенерацији, Регулаторна комисија провјерава напредак у развоју технологија те због промијењених технолошких и економских параметара, као и ради остварења утврђених циљева учешћа потрошње електричне енергије из обновљивих извора енергије или у ефикасној когенерацији у бруто финалној потрошњи електричне енергије у Републици Српској врши преиспитивање важеће гарантоване откупне цијене, те прати кретање цијена електричне енергије на велепродајном тржишту ради утврђивања тржишне референтне цијене и премије.</i></p>
<p>ђ) Надгледање пословних активности корисника дозвола у оквиру регулаторне надлежности</p>	
<p>1</p>	<p>⊠ Редовне надзорне провјере у сједишту и на локацијама постројења корисника дозвола</p> <p>Производња електричне енергије</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мјешовити Холдинг „ЕРС“ – МП а.д. ЗП „Хидроелектране на Требишњици“ а.д. Требиње; 2. „ЕЛИНГ МХЕ“ д.о.о. Теслић; 3. Мјешовити Холдинг „ЕРС“ - МП а.д. Требиње-ЗП „ХИДРОЕЛЕКТРАНЕ НА ДРИНИ“ а.д. Вишеград. <p>Дистрибуција електричне енергије</p> <p>Мјешовити Холдинг „ЕРС“ - МП а.д. Требиње - ЗП „Електрокрајина“ а.д. Бањалука.</p> <p>Снабдијевање електричном енергијом</p> <p>Мјешовити Холдинг „ЕРС“ - МП а.д. Требиње - ЗП „Електрокрајина“ а.д. Бањалука.</p> <p>Снабдијевање и трговина електричном енергијом у БиХ</p> <p>„ЕФТ – Рудник и Термоелектрана Станари“ д.о.о. Станари.</p> <p>Изградња електроенергетских објеката</p> <p>Привредно друштво „COMSAR ENERGY HIDRO“ д.о.о. Бања Лука – Хидроелектрана Мрсово.</p> <p><i>Редовне надзорне провјере спроводе се на основу годишњег плана надзорних провјера као редовна активност Регулаторне комисије, а у циљу праћења усаглашености рада корисника дозвола са условима дозвола, те утврђивања нивоа проведених мјера сходно рјешењима са надзорних провјера проведених у претходном периоду.</i></p>

	<p>Наведена привредна друштва су корисници дозвола за обављање електроенергетских дјелатности и дозвола за изградњу електроенергетских објеката које су издате од стране Регулаторне комисије.</p> <p>Ванредне надзорне провјере спроводе се по потреби, односно уколико се на основу редовних извјештаја, које корисници дозвола достављају Регулаторној комисији, или на други начин дође до сазнања да корисник дозволе крши услове дозволе.</p>
2	<p>⊞ Надгледање и анализирање примјене услова дозвола, примјене тарифа, трошкова пословања корисника дозволе чија се цијена регулише и услова за отварање тржишта (активности у сједишту Регулаторне комисије)</p> <p>Поред надзорних провјера у сједишту привредног друштва, Регулаторна комисија надгледа рад електроенергетских субјеката - корисника дозвола и кроз сљедеће своје активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ прикупља и систематизује техничке, енергетске, финансијске и друге оперативне податке који имају утицај на одобравање тарифа, а све у складу са Правилником о извјештавању и Одлуком о јединственом регулаторном контном плану; ▪ врши анализу финансијских показатеља корисника дозволе од значаја за тарифе и цијене те надзор тржишта; ▪ анализира показатеље квалитета снабдијевања електроенергетских субјеката (корисника дозволе) у циљу имплементације стандарда квалитета снабдијевања; ▪ анализира остварење рачуноводственог и функционалног раздвајања; ▪ контролу права на приступ мрежи и равноправност учесника на тржишту; ▪ анализира специфичне облике заштите социјално угрожених купаца електричне енергије и проблематику приуштивости електричне енергије за ову групу купаца.
3	<p>⊞ Провјера производног постројења за које је издат сертификат</p> <p>Током 2018. године, у складу са расположивим капацитетима, планирано је да се обави више посјета производним постројењима за која је издат сертификат, којим се потврђује да производи електричну енергију користећи обновљиви извор енергије. Највише посјета планирано је да се обави постројењима која користе енергетски потенцијал водотока.</p> <p>Регулаторна комисија врши провјеру производног постројења у смислу испуњености критеријума на основу којих је издат сертификат за производно постројење.</p>
4	<p>⊞ Праћење функционисања система подстицања и надзор рада Оператора система подстицаја</p>

		<i>Систем подстицања електричне енергије произведене из обновљивих извора енергије и у ефикасној когенерацији почео је да се спроводи 1. јануара 2012. године. Регулаторна комисија је надлежна да, између осталог, прати функционисање система подстицања и врши надзор рада Оператора система подстицаја, те се ова активност планира и у 2018. години.</i>
5	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Праћење функционисања система подстицања и надзор рада произвођача електричне енергије из обновљивих извора који остварују подстицај 	<i>Регулаторна комисија је надлежна да, између осталог, прати функционисање система подстицања и врши надзор рада производних објеката која користе обновљиве изворе енергије и остварују подстицај, у складу са чланом 16. Закона о обновљивим изворима енергије и ефикасној когенерацији.</i>
е) Активности на заштити купаца		
1	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Рјешавање спорова између учесника на тржишту електричне енергије у Републици Српској на захтјев странке 	<i>Заштита права крајњих купаца електричне енергије остварује се и у поступцима рјешавања спорова који се покрећу на захтјев крајњих купаца електричне енергије. До 15.12.2017. године поднесено је 147 захтјева за рјешавање спорова док је број поднесених захтјева за рјешавање спорова у претходним годинама износио: 2008. година - 122 захтјева; 2009. година - 605 захтјева; 2010. година - 307 захтјева; 2011. година - 273 захтјева, 2012. година - 219, 2013. година - 206 захтјева, 2014. година - 144 захтјева, 2015. година - 141 захтјев, 2016. година - 163 захтјева. Заштита права крајњих купаца у поступцима рјешавања спорова и у 2018. години ће захтијевати, као и до сада, континуирану активност и ангажовање значајних ресурса Регулаторне комисије, а све у циљу спровођења ефикасног и праведног поступка за заштиту права крајњих купаца електричне енергије.</i>
2	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Рјешавање жалби на рјешења о издавању електроенергетске сагласности и одбијање приступа дистрибутивној мрежи 	<i>У 2017. години Регулаторној комисији је поднесено 7 жалби у вези са издавањем електроенергетске сагласности и у вези са закључењем уговора о прикључењу. По овима жбама је поступљено у складу са правилима поступка. Регулаторна комисија ће у 2018. години наставити са активностима на рјешавању жалби у другостепеном поступку, поднесених против рјешења о издавању електроенергетских сагласности, као и понуђених уговора о прикључењу на електродистрибутивну мрежу од стране дистрибутера.</i>

ж) Тржиште електричне енергије	
1	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Прикупљање и упоредно анализирање података о тржишту електричне енергије (првенствено цијена) у БиХ, региону и Европи ☒ Праћење функционисања велепродајног тржишта, анализирање степена отворености малопродајног тржишта и стварног тржишног учешћа учесника на тржишту ☒ Праћење функционисања малопродајног тржишта у смислу праћења понашања снабдјевача (информисање купаца, издавање рачуна, промјена снабдјевача итд.), праћење понашања крајњих купаца на отвореном тржишту, посебно у погледу избора снабдјевача (процент купаца који су промијенили снабдјевача итд.). ☒ Праћење утицаја отвореног тржишта на сигурност снабдијевања ☒ Прикупљање и упоредно анализирање просјечно остварених малопродајних цијена за групе потрошача на начин како их дефинише Еуростат <p><i>Регулаторна комисија је, према Закону о електричној енергији, надлежна да обезбиди транспарентно и недискриминаторско понашање на тржишту електричне енергије, као и да пропише критеријуме за стицање статуса квалификованог купца у складу са динамиком отварања тржишта.</i></p> <p><i>Регулаторна комисија је крајем 2014. године усвојила Правилник о снабдијевању квалификованих купаца електричном енергијом и поступку промјене снабдјевача којим се, у складу са обавезама преузетим потписивањем Уговора о оснивању Енергетске заједнице, прописују права и обавезе учесника на малопродајном тржишту електричне енергије које је од 1. јануара 2015. године отворено за све купце. С обзиром да се очекује измјена Закона о електричној енергији и подзаконских аката Регулаторне комисије, а у циљу усаглашавања са Трећим енергетским пакетом ЕУ, то се у 2018. години планира низ активности на праћењу функционисања тржишта у свјетлу нових прописа, а посебно са становишта могућности избора снабдјевача за све купце у Републици Српској, односно у Босни и Херцеговини.</i></p>
Б. РЕГУЛИСАЊЕ СЕКТОРА ПРИРОДНОГ ГАСА	
а) Одобравање и доношење правила и прописа	
1	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Измјене и допуне подзаконских аката за сектор природног гаса <p><i>До краја 2017. године очекују се измјене законодавства Републике Српске у циљу усклађивања са Трећим енергетским пакетом. Измјене у примарном законодавству у сектору природног гаса условиће измјене и допуне постојећих, односно доношење нових</i></p>

		подзаконских аката Регулаторне комисије током 2018. године.
2	⊞	<p>Давање сагласности на акте корисника дозвола</p> <p><i>Према члану 62. Закона о гасу, оператори транспортног и дистрибутивног система као и снабдјевачи природним гасом су дужни да, приликом подношења захтјева за издавање дозволе за обављање дјелатности, поднесу правила рада транспортног или дистрибутивног система или опште услове за снабдијевање природним гасом на давање сагласности од стране Регулаторне комисије. Очекује се поступање по захтјевима за измјене постојећих или доношење нових правила рада транспортног или дистрибутивног система или општих услова за снабдијевање природним гасом у циљу усклађивања са измјенама постојећег или новим Законом о гасу, као и давање сагласности на ове акте за нове подносиоце захтјева за издавање дозвола за обављање дјелатности у сектору природног гаса.</i></p>
б) Издавање дозвола		
1	⊞	<p>Издавање дозвола за за обављање дјелатности снабдијевања тарифних купаца природним гасом</p> <p><i>Регулаторна комисија је, према Закону о гасу, надлежна за издавање дозвола за обављање дјелатности у сектору природног гаса. Издавање дозвола у сектору природног гаса дефинисано је Правилником о издавању дозвола. Постојеће дозволе за обављање дјелатности у сектору природног гаса (14 дозвола), ће се ускладити са захтјевима из новог Закона о гасу, чије се усвајање очекује почетком 2018. године.</i></p> <p><i>Такође, за очекивати је подношење захтјева за издавање дозвола за обављање дјелатности у сектору природног гаса и од стране нових учесника на тржишту природног гаса. На основу досадашњих информација добијених од корисника дозволе, привредног друштва „Бијељина - гас“ д.о.о. Бијељина, реално је планирати поступке по захтјевима за издавање дозвола за ово привредно друштво и то за обављање дјелатности транспорта природним гасом, дистрибуције и управљања системом за дистрибуцију природног гаса, као и снабдијевање купаца природним гасом (јавно снабдијевање).</i></p>
2	⊞	<p>Издавање рјешења о одобрењу за извођење радова на непокретностима које се налазе испод, изнад или поред објеката за обављање дјелатности у сектору природног гаса</p> <p><i>Законом о гасу, у поглављу о заштити објеката за обављање дјелатности у сектору природног гаса, дефинисано је да ће Регулаторна комисија издавати рјешења о одобрењу за извођење радова испод, изнад или поред објеката природног гаса.</i></p>

в) Тарифни поступци	
1	<p>☒ Спровођење тарифних поступака</p> <p><i>Законом о гасу прописано је да Регулаторна комисија даје одобрење на тарифне ставове за кориснике дистрибутивних система, кориснике транспортних система, оператора транспортног система и за снабдијевање неквалификованих купаца.</i></p> <p><i>Сва привредна друштва из сектора природног гаса имају право да поднесу захтјев за покретање тарифног поступка уколико то сматрају оправданим, а Регулаторна комисија, сходно прописима, анализира захтјеве и спроводи тарифни поступак.</i></p>
г) Надгледање пословних активности корисника дозвола у оквиру регулаторне надлежности	
1	<p>☒ Редовне надзорне провјере у сједишту и на локацијама постројења корисника дозвола</p> <p>Управљање системом за транспорт природног гаса „ГАС ПРОМЕТ“ А.Д. Пале</p> <p>Транспорт природног гаса „ГАС ПРОМЕТ“ А.Д. Пале</p> <p><i>Наведено привредно друштво је корисник дозвола за обављање дјелатности које су издате од стране Регулаторне комисије.</i></p> <p><i>Надзорне провјере се раде у циљу праћења усаглашености рада корисника дозвола са условима дозвола, те утврђивања нивоа проведених мјера сходно рјешењу са претходне надзорне провјере.</i></p> <p><i>Редовне надзорне провјере спроводе се на основу годишњег плана надзорних провјера као редовна активност Регулаторне комисије.</i></p> <p><i>Ванредне надзорне провјере спроводе се по потреби, односно уколико се на основу редовних извјештаја које корисници дозвола достављају Регулаторној комисији или на други начин дође до сазнања да корисник дозволе крши услове дозволе за обављање дјелатности.</i></p>
д) Заштита купаца	
1	<p>☒ Рјешавање у другом степену по жалби на рјешења оператора система</p> <p><i>У сектору природног гаса, Регулаторна комисија је надлежна да рјешава у другом степену по жалби на рјешења оператора транспортног и дистрибутивног система у поступку давања одобрења за приступ и коришћење транспортног и дистрибутивног система или складишта, као и у поступку давања одобрења за прикључење на транспортни или дистрибутивни систем.</i></p>

ђ) Тржиште природног гаса	
1	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Прикупљање и упоредно анализирање података о тржишту природног гаса (првенствено цијена) у БиХ, региону и Европи ☒ Упоредне анализе код одобравања цијена и тарифа за регулисане дјелатности ☒ Евидентирање препрека за успјешно функционисање тржишта природног гаса у РС, односно БиХ и региону и дефинисање начина (политике) за њихово елиминисање у сарадњи са другим надлежним субјектима у Републици Српској и Босни и Херцеговини ☒ Надгледање услова сигурности снабдијевања <p><i>Регулаторна комисија је према Закону о гасу надлежна за усмјеравање развоја тржишта природног гаса на принципима недискриминације, конкуренције, јавности и чувања пословне тајне учесника на тржишту природног гаса. У складу са законом, сви купци природног гаса у Републици Српској су квалификовани купци и имају могућност да слободно изабере снабдјевача. Регулаторна комисија у 2018. години планира низ активностина на праћењу функционисања тржишта природног гаса, а посебно са становишта могућности приступа систему природног гаса Републике Српске и могућности избор снабдјевача за све купце у Републици Српској.</i></p>
В. РЕГУЛИСАЊЕ СЕКТОРА НАФТЕ И ДЕРИВАТА НАФТЕ	
а) Одобравање и доношење правила и прописа	
1	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Израда, измјена и допуна подзаконских аката <p><i>Измјене у примарном законодавству у сектору нафте и деривата нафте условиће измјене и допуне постојећих, односно доношење нових подзаконских аката.</i></p>
б) Издавање дозвола	
1	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Издавање дозвола у сектору нафте и деривата нафте <p><i>Регулаторна комисија је, према Закону о нафти и дериватима нафте, надлежна за издавање дозвола за обављање дјелатности у сектору нафте и деривата нафте. Издавање дозвола у сектору нафте и деривата нафте дефинисано је Правилником о издавању дозвола.</i></p> <p><i>У току 2018. године очекује се подношење нових захтјева за издавање дозволе за обављање дјелатности у сектору нафте и деривата нафте од стране нових учесника на тржишту.</i></p>

в) Надгледање пословних активности корисника дозвола у оквиру регулаторне надлежности	
1	<p>☐ Редовне надзорне провјере у сједишту и на локацијама постројења корисника дозвола</p> <p>Производња деривата нафте „Рафинерији нафте Брод“ а.д. Брод</p> <p>Складиштење нафте и деривата нафте „Рафинерији нафте Брод“ а.д. Брод</p> <p><i>Наведено привредно друштво је корисник дозволе за обављање дјелатности производње деривата нафте и дјелатности складиштења нафте и деривата нафте, а које су издате од стране Регулаторне комисије.</i></p> <p><i>Надзорне провјере се раде у циљу праћења усаглашености рада корисника дозвола са условима дозвола, те утврђивања нивоа проведених мјера сходно рјешењима са надзорних провјера проведених у претходном периоду.</i></p> <p><i>Редовне надзорне провјере спроводе се на основу годишњег плана надзорних провјера као редовна активност Регулаторне комисије.</i></p>
г) Заштита купаца	
1	<p>☐ Рјешавање жалби у другостепеном поступку</p> <p><i>У сектору нафте и деривата нафте, Регулаторна комисија ће и у 2018. години посветити адекватну пажњу рјешавању жалби у другостепеном поступку.</i></p>
Г. АДМИНИСТРАТИВНО-ФИНАНСИЈСКИ ПОСЛОВИ	
а) Административно-финансијске активности из регулаторне надлежности	
1	<p>☐ Израда годишњег извјештаја о раду Регулаторне комисије за 2017. годину</p> <p><i>Регулаторна комисија је основана као независна и непрофитна организација и о свом раду, у складу са чланом 26. Закона о енергетици, подноси извјештај Народној скупштини Републике Српске. Израда годишњег извјештаја за 2017. годину планира се по истеку пословне године.</i></p>
2	<p>☐ Израда Рјешења о регулаторној накнади за 2018. годину</p> <p><i>На основу усвојеног буџета од стране Народне скупштине Републике Српске, Регулаторна комисија, у складу са чланом 24. Закона о енергетици и чланом 25. Статута Регулаторне комисије, доноси одлуку о висини регулаторних накнада путем којих се обезбјеђује финансирање рада Регулаторне комисије.</i></p>

3	<p>☐ Усаглашавање интерних аката (административно-финансијске природе) Регулаторне комисије са промјенама у примарном законодавству</p> <p><i>Интерна акта Регулаторне комисије усклађују се са измјенама и допунама у примарном законодавству. Стручне службе такође прате и доношење нових прописа који утичу на рад и активности Регулаторне комисије.</i></p>
4	<p>☐ Информисање јавности о активностима Регулаторне комисије кроз контакте са представницима медија, те редовно издавање саопштења о текућим активностима Регулаторне комисије</p> <p><i>У циљу испуњења своје обавезе која се тиче јавности рада, Регулаторна комисија остварује редовне контакте и сарадњу са средствима информисања те издаје саопштења у вези са активностима које спроводи и објављује их на својој интернет страници.</i></p>
5	<p>☐ Редовно ажурирање системског и апликативног софтвера у локалној рачунарској мрежи Регулаторне комисије</p> <p><i>Регулаторна комисија располаже локалном рачунарском мрежом, а сви системски и апликативни софтвери који се користе су лиценцирани. У циљу несметаног и поузданог рада рачунарске мреже, редовно се спроводе активности на ажурирању системског и апликативног софтвера.</i></p>
6	<p>☐ Одржавање и ажурирање интернет странице Регулаторне комисије слиједећи измјене и промјене аката донесених од стране Регулаторне комисије</p> <p><i>За 2018. годину је планирана израда нове интернет странице. Садржај интернет странице се ажурира у складу са активностима Регулаторне комисије. Поштујући прописана начела о јавности рада, на интернет страници Регулаторне комисије (која је доступна и на енглеском језику) су објављени сви релевантни прописи и акти који се односе на њен рад.</i></p>
7	<p>☐ Припрема за увођење система квалитета</p> <p><i>Пратећи трендове позитивне пословне праксе у циљу унапређења ефикасности рада, Регулаторна комисија планира увођење система квалитета.</i></p>
8	<p>☐ Припрема презентација и материјала за потребе чланова и запослених Регулаторне комисије</p>
9	<p>☐ Други послови административно-техничке и финансијске природе</p>

Д. САРАДЊА СА ДРУГИМ ИНСТИТУЦИЈАМА	
1	<p>☐ Учешће у изради радног материјала, нацрта и приједлога закона и подзаконских аката и других аката из енергетских области</p> <p><i>Регулаторна комисија, активним учешћем у расправама и раду радних група, давањем коментара те на друге начине, даје свој допринос у изради радних материјала, нацрта и приједлога закона и подзаконских аката из области енергетике.</i></p>
2	<p>☐ Учешће у реализацији других задатака и активности у раду са тијелима Енергетске заједнице</p> <p><i>Спровођење активности које проистичу из Уговора о успостављању Енергетске заједнице и уградња правних тековина Европске уније које се односе на:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ тржиште електричне енергије и гаса, ▪ заштиту животне средине, ▪ обновљиве изворе енергије и ▪ конкуренцију <p><i>у законодавни и регулаторни оквир Републике Српске и Босне и Херцеговине.</i></p> <p><i>Босна и Херцеговина, тј. Република Српска, обавезала се на преношење правних тековина Европске уније које се односе на тржиште електричне енергије и гаса, заштиту животне средине, обновљиве изворе енергије и конкурентност у домаће законодавство и регулативу. Такође, на основу одлука Министарског савјета Енергетске заједнице Југоисточне Европе, односно одговарајућих препорука, активности су проширене и на сектор нафте, социјална питања и енергетску статистику. У том смислу, Регулаторна комисија ће и даље, у сарадњи са Министарством индустрије, енергетике и рударства Републике Српске, Министарством за спољну трговину и економске односе Босне и Херцеговине, Државном регулаторном комисијом за електричну енергију БиХ и Регулаторном комисијом за енергију у Федерацији БиХ, активно учествовати у дефинисању и спровођењу акционих планова и других активности у циљу испуњавања обавеза из поменутог Уговора.</i></p>
3	<p>☐ Учешће у раду сталних комитета и радних група Регионалног удружења енергетских регулаторних тијела (ЕРРА)</p> <p><i>Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске има статус придруженог члана Регионалног удружења енергетских регулаторних тијела (ЕРРА).</i></p> <p><i>На основу плана рада ЕРРА-е, планирано је да представници Регулаторне комисије и у току наредне године учествују у раду сталних комитета (за дозволе и тарифе), односно радне групе (за малопродајна тржишта и заштиту купаца).</i></p>

Ђ. ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ РЕГУЛАТОРНЕ КОМИСИЈЕ	
1	▣ Учешће на конференцијама, симпозијумима и тематским радионицама, укључујући и израду стручних реферата из дјелокруга рада регулаторних тијела од стране запослених у Регулаторној комисији и сарадња са другим регулаторним комисијама у БиХ и окружењу у циљу размјене искустава.

Предсједник

Владислав Владичић

ПРИЛОГ 1: НАЈЗНАЧАЈНИЈЕ АКТИВНОСТИ РЕГУЛАТОРНЕ КОМИСИЈЕ У 2017. ГОДИНИ

С обзиром да ће Извјештај о раду Регулаторне комисије за енергетику за 2017. годину, као цјеловит документ који детаљно представља све активности спроведене у 2017. години, бити поднесен Народној скупштини Републике Српске на усвајање у 2017. години, у наставку документа је, у циљу поређење са планираним активностима Регулаторне комисије у 2018. години, дат кратак преглед активности које је Регулаторна комисија спровела у периоду од почетка 2017. године до данас. Истовремено, објашњење ових активности употпуњава образложење Приједлога буџета за 2018. годину.

Буџет Регулаторне комисије за 2017. годину је усвојен на 16. сједници Народне скупштине Републике Српске која је одржана 21. фебруара 2016. године, Одлуком о усвајању Буџета број 02/1-021-183/17, која је објављена у Службеном гласнику Републике Српске, број 21/17.

На основу члана 24. Закона о енергетици, члана 25. Статута, усвојеног буџета Регулаторне комисије за 2017. годину и члана 26. Методологије за обрачун регулаторне накнаде, Регулаторна комисија је донијела Рјешење о утврђивању регулаторне накнаде за 2017. годину број 01-28-6/17/Р-41-61 (Службени гласник Републике Српске, број 40/17) којом се утврђују износи регулаторних накнада коју плаћају привредна друштва као корисници дозвола за обављање енергетских дјелатности.

На основу члана 24. Закона о енергетици, члана 18. и члана 25. Статута Регулаторне комисије за енергетику, те члана 10. Правилника о издавању дозвола, Регулаторна комисија је донијела Одлуку о висини једнократних накнада (Службени гласник Републике Српске, број 49/10) које плаћају привредна друштва приликом покретања поступака издавања дозвола пред Регулаторном комисијом.

Регулаторна комисија је у току 2017. године, односно до почетка децембра 2017. одржала:

- 29 редовних сједница на којима су разматрана и доношена акта из регулаторне надлежности и
- 22 интерна састанака на којима су разматрана питања и усвајани акти организационо-административне природе те вршена припрема за редовне сједнице.

Регулаторна комисија је у току 2017. године, одржала 24 јавне расправе и то:

- 20 општих расправа, од којих 18 општих расправа у поступку издавања дозвола за обављање енергетских дјелатности, а двије опште расправе у области обновљивих извора енергије,
- једну општу расправу у поступку доношења правила и прописа,
- једну формалну расправу у тарифном поступку у сектору природног гаса и
- двије формалне расправе у поступку рјешавања спора.

A. РЕГУЛИСАЊЕ СЕКТОРА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

а) Одобравање и доношење правила и прописа

Регулаторна комисија је и у 2017. години радила на усаглашавању подзаконских аката из своје надлежности са законским прописима из области енергетике, уважавајући легислативу Европске уније.

У том смислу, Регулаторна комисија је током 2017. године донијела сљедеће подзаконске акте:

- Правилник о измјени Правилника о издавању сертификата за производно постројење које користи обновљиве изворе енергије или у ефикасној когенерацији (63. редовна сједнице, 07.12.2017. године),
- Одлуке о висини гарантованих откупних цијена и премија за електричну енергију произведену из обновљивих извора и у ефикасној когенерацији (35. редовна сједница, 17.01.2017. године, Службени гласник Републике Српске 39/17),
- Одлуку о висини накнаде за подстицање производње електричне енергије из обновљивих извора и у ефикасној когенерацији за 2018. годину (60. редовна сједница, 25.10.2017. године) и
- Методологију за обрачун регулаторне накнаде (34. редовна сједница, 23.12.2016. године, Службени гласник Републике Српске, број 2/17).

Процедуралне активности на доношењу Правилника о регулацији квалитета снабдијевања електричном енергијом су заустављене у 2016. години. Након доношења новог Закона о електричној енергији, активности на доношењу овог акта ће поново бити интензивирани.

Такође, водиле су се активности на изради радног материјала Нацрта измјена и допуна Општих услова за испоруку и снабдијевање електричном енергијом. Ове измјене и допуне би првенствено представљале даље побољшање документа на бази искуства у примјени. Доношење нових Општих услова за испоруку и снабдијевање електричном енергијом ће усљедити након измјене примарног законодавства.

б) Издавање дозвола

У складу са одредбама закона и Правилника о издавању дозвола, Регулаторна комисија је водила поступке за издавање дозвола за обављање електроенергетских дјелатности и издавање дозвола за изградњу електроенергетских објеката и то:

❖ Окончани поступци:

✓ Дозволе за обављање дјелатности производње електричне енергије

Регулаторна комисија је издала три дозволе за обављање дјелатности производње електричне енергије, од чега је издала двије нове дозволе и то за:

- „ЕЛЕКТРОС“ д.о.о. Бања Лука, за Малу хидроелектрану „Говза Б-Г-1“, рјешењем од 13.04.2017. године и
- „ЕЛИНГ МХЕ“ Д.О.О. Теслић за Малу хидроелектрану „Иломска“, рјешењем од 29.06.2017. године;

док је продужена једна дозвола издавањем нове и то за:

- „ХИДРОИНВЕСТ“ д.о.о. Рогатица, за Малу хидроелектрану „Устипрача“, рјешењем од 05.10.2017. године.

Регулаторна комисија је донијела рјешење од 16.03.2017. године којим је одбијен захтјев за продужење, односно издавање нове дозволе за обављање дјелатности производње електричне енергије у Малој хидроелектрани „Иломска“ за „ЕЛИНГ МХЕ“ Д.О.О. Теслић. Такође, Регулаторна комисија је донијела рјешење од 12.05.2017. године којим је одбила захтјев и поништила рјешење о издавању дозволе за обнављање дјелатности производње електричне енергије у Малој хидроелектрани „Иломска“ од 31.03.2015. године.

✓ Дозволе за обављање дјелатности трговине и снабдијевања електричном енергијом на територији БиХ

Регулаторна комисија је продужила двије дозволе за обављање дјелатности трговине и снабдијевања електричном енергијом на територији БиХ, издавањем нових, и то за:

- „ENERGY FINANCING TEAM“ д.о.о. Билећа, рјешењем од 08.06.2017. године и
- „ЕФТ – Рудник и Термоелектрана Станари“ д.о.о. Станари, рјешењем од 15.09.2017. године.

Закључком од 25.08.2017. године је одбачен захтјев за издавање дозволе за обављање дјелатности трговине и снабдијевања електричном енергијом на територији БиХ привредном друштву „Алумина“ д.о.о. Зворник, због непотпуности захтјева.

✓ Дозволе за изградњу електроенергетских објеката

Регулаторна комисија је током 2017. године издала четири дозволе за изградњу електроенергетских објеката, од чега је издала три нове дозволе, и то за:

- „ПЕРТОЛ ХИДРОЕНЕРГИЈА“ д.о.о. Теслић за Малу хидроелектрану „Јелеч“ на ријеци Гози, рјешењем од 13.07.2017. године,
- „ENERGO COMPANY“ д.о.о. Бања Лука за Малу хидроелектрану „Котор Варош“ на ријеци Врбањи, рјешењем од 13.07.2017. године и
- Мјешовити Холдинг „ЕРС“ МП а.д. Требиње – ЗП „Електродистрибуција“ а.д. Пале за Малу хидроелектрану „Богатићи - Нова“ на ријеци Жељезници, рјешењем од 05.10.2017. године;

док је продужена једна дозвола издавањем нове и то за:

- „L.S.V. ELEKTRANE“ д.о.о. Бања Лука за Малу хидроелектрану „Медна“ на ријеци Сани, рјешењем од 16.03.2017. године.

Регулаторна комисија је у два наврата, рјешењима од 17.01.2017. године и од 12.05.2017. године одбила захтјеве за изградњу Вјетроелектране „Цвјетов Кук“, Вјетроелектране „Рупари“, Вјетроелектране „Дубац“, Вјетроелектране „Кучајница“ и Вјетроелектране „Џинов До“, подносиоца „ЕОЛ ПРВИ“ д.о.о. Невесиње, због неоснованости.

Дозволе за изградњу Хидроелектране „Бистрица Б-1“, Мале хидроелектране „Бистрица Б-2а“, Хидроелектране „Бистрица Б-3“ и Мале хидроелектране „Јањина Ј-1“ које су издате привредном друштву Хидроелектране „Бистрица“ д.о.о. Фоча истичу у децембру 2017. године, објекти нису изграђени, а корисник дозволе није подносио захтјеве за њихово продужење.

Регулаторна комисија је 25.08.2016. године закључком прекинула поступак издавања дозволе за изградњу Мале хидроелектране „Бочац 2“ по захтјеву подносиоца Мјешовити холдинг „Електропривреда РС“ – Матично предузеће а.д. Требиње – Зависно предузеће „Хидроелектране на Врбасу“ акционарско друштво Мркоњић Град, а поступак је настављен почетком децембра 2017. године.

❖ Поступци који су у току:

✓ Дозволе за обављање дјелатности производње електричне енергије

Регулаторна комисија проводи активности по четири поднесена захтјева за издавање дозволе за обављање дјелатности производње електричне енергије.

✓ Дозволе за обављање дјелатности снабдијевања тарифних купаца електричном енергијом

Регулаторна комисија проводи активности по пет поднесених захтјева за издавање дозволе за обављање дјелатности снабдијевања тарифних купаца електричном енергијом.

✓ Дозволе за изградњу електроенергетског објекта

Регулаторна комисија тренутно проводи активности по седам поднесених захтјева за изградњу производних електроенергетских објеката.

в) Издавање сертификата

У складу са одредбама Закона о обновљивим изворима енергије и Правилника о издавању сертификата за производно постројење које производи електричну енергију користећи обновљиве изворе енергије или у ефикасној когенерацији, Регулаторна комисија је водила поступке за издавање сертификата за производна постројења која користе обновљиве изворе енергије за производњу електричне енергије.

❖ Издавање сертификата - окончани поступци:

Регулаторна комисија је у 2017. години издала 10 сертификата за производна постројења која користе обновљиве изворе енергије.

Током 2017. године Регулаторна комисија је провела поступак преноса једног сертификата.

Такође, Регулаторна комисија је донијела рјешење од 12.05.2017. године којим је одбила захтјев и поништила рјешење о издавању сертификата за производно постројење Мала хидроелектрана „Иломска“ од 31.03.2015. године за „ЕЛИНГ МХЕ“ Д.О.О. Теслић. Регулаторна комисија је донијела рјешење од 25.08.2017. године којим је одбијен захтјев за издавање сертификата за производно постројење Мала

хидроелектрана „Студена“ подносиоца „ЕЛИНГ МХЕ“ Д.О.О. Теслић, због неоснованости.

❖ Издавање сертификата - поступци који су у току:

У току су активности по осам поднесених захтјева за издавање сертификата за производно постројење које користи обновљиве изворе енергије.

г) Издавање рјешења о подстицају и рјешења о прелиминарном праву на подстицај

У складу са одредбама Закона о обновљивим изворима енергије и ефикасној когенерацији и Правилника о подстицању производње из обновљивих извора и у ефикасној когенерацији, Регулаторна комисија је разматрала захтјеве за одобрење права на подстицај и прелиминарног права на подстицај у току 2017. године.

❖ Рјешења о подстицају

Регулаторна комисија је током 2017. године донијела 10 рјешења о одобрењу права на подстицај.

У складу са прописима коју уређују ову област, власницима сертификата за производна постројења којима су, због измјена, издата нова рјешења о сертификату, преиспитана су важећа рјешења о подстицају. Такође, током 2017. године, у поновљеном поступку, донесено је једно рјешење о одбијању захтјева за право на подстицај и поништавању рјешења о праву на подстицај (МХЕ Иломска).

❖ Рјешења о прелиминарном праву на подстицај

Регулаторна комисија је разматрала захтјеве подносилаца за одобрење прелиминарног права на подстицај за производна постројења код којих је изградња у току. У складу са законском одредбом, рјешење о прелиминарном праву на подстицај може трајати до три године. За конкретно постројење период трајања прелиминарног права утврђује се на основу планираног почетка рада, што је податак који се доставља у обрасцу захтјева и пратећој документацији, при чему подносилац може поднијети захтјев за продужење прелиминарног права на подстицај. Такође, Регулаторна комисија у претходно издатим рјешењима о прелиминарном праву на подстицај усклађује трајање прелиминарног права на подстицај са измјенама расположивих количина за подстицање, а на основу потврда за енергију које издаје и Регулаторној комисији доставља Оператор система подстицаја.

Регулаторна комисија је у току 2017. године разматрала захтјеве подносилаца и донијела 20 рјешења о одобрењу прелиминарног права на подстицај, као и пет рјешења о продужењу прелиминарног права на подстицај.

Донесено је и 26 закључака о одбацивању због неоснованост/некомплетности захтјева, јер су заузете укупне количине електричне енергије предвиђене за подстицај у соларним постројењима.

д) Тарифни поступци

У току 2017. године није било тарифних поступака у сектору електричне енергије.

ђ) Надгледање пословних активности корисника дозвола у оквиру регулаторне надлежности

У складу са одредбама закона и Правилника о издавању дозвола, Регулаторна комисија је, у склопу својих редовних активности које се односе на надзирање поштовања услова издатих дозвола, обавила редовне надзорне провјере у једном привредном друштву из електроенергетског сектора и то:

1. МХ „ЕРС“ - МП а.д. Требиње - ЗЕДП „Електро - Бијељина“ а.д. Бијељина.

Након извршене надзорне провјере, у току је израда извјештаја који садржи утврђено стање у погледу поштовања услова дозволе.

Рјешења о мјерама после обављених редовних надзорних провјера корисника дозвола „ENERGY FINANCING TEAM“ д.о.о. Билећа и Мјешовитог холдинга „ЕРС“ - МП а.д. Требиње - ЗП „Електро-Херцеговина“ а.д. Требиње, које су обављене крајем 2016. године, донесена су у првој половини 2017. године.

е) Активности на заштити купаца

Одредбама Закона о електричној енергији прописане су сљедеће надлежности Регулаторне комисије у вези са заштитом купаца:

- Регулисање квалитета услуге и тарифа, имајући у виду интересе купаца и функционисање предузећа за снабдијевање и дистрибуцију електричне енергије;
- Обезбјеђење транспарентног и недискриминаторског понашања на тржишту електричне енергије;
- Доношење мјера за спречавање злоупотребе монополског положаја корисника дозвола издатих од стране Регулаторне комисије;
- Рјешавање спорова између купаца и дистрибутера и снабдјевача електричном енергијом;
- Одлучивање о жалбама на рјешења о издавању електроенергетских сагласности и
- Обезбјеђење и других циљева заштите потрошача кроз прописивање услова дозволе за обављање одређене електроенергетске дјелатности.

У периоду од 1.1.2017. до 15.12.2017. године, Регулаторној комисији је поднесено 147 захтјева за рјешавање спорова и то у вези са:

- правом на напајање електричном енергијом – 2 захтјева,
- правом приступа на дистрибутивну мрежу – 2 захтјева,
- тарифама по којима се енергија испоручује – 117 захтјева,
- одбијањем испоруке електричне енергије – 8 захтјева,
- квалитетом напајања електричном енергијом – 6 захтјева,
- остало (отпис дуга, застарјелост, пренос дуга, мјерење) – 12 захтјева.

Од 147 поднесених захтјева, ријешен је 131 захтјев, у фази коначног одлучивања је 5 предмета, у раду су 4 предмета, а 7 захтјева је на изјашњењу код противне стране.

ж) Тржиште електричне енергије

Обезбјеђивање права купцима на избор снабдјевача електричном енергијом с једне стране и омогућавање једнаких, транспарентних и непристрасних услова снабдјевачима да снабдијевају купце електричном енергијом, с друге стране, неопходни су предуслови за отварање тржишта електричне енергије. У циљу

остварења ових предуслова, Регулаторна комисија је у свом досадашњем раду одредила тарифе за кориштење дистрибутивне мреже, створила претпоставке за одређивање тарифа за помоћне услуге, издала дозволе за обављање дјелатности трговине и снабдијевања електричном енергијом и дала сагласност на дистрибутивна мрежна правила (правила приступа мрежи).

Регулаторна комисија је 1. децембра 2014. године утврдила Правилник о снабдијевању квалификованих купаца електричном енергијом и поступку промјене снабдјевача (први пут овакав правилник је донесен у септембру 2006. године, а потом и у децембру 2011. године). Овим Правилником прописује се начин снабдијевања квалификованих купаца на тржишту електричне енергије у Републици Српској након 1. јануара 2015. године, права и обавезе квалификованог купаца електричне енергије, права и обавезе снабдјевача квалификованих купаца, поступак промјене снабдјевача, улога јавног и резервног снабдјевача, начин формирања цијена за квалификоване купце који се снабдијевају у систему обавезе јавне услуге, укључујући и универзалну услугу, као и начин формирања цијене услуге резервног снабдијевања. У складу са овим Правилником, сви крајњи купци у Републици Српској од 1. јануара 2015. године имају могућност да сами изаберу свог снабдјевача електричне енергије на отвореном тржишту, при чему је до сада ту могућност искористило шест купаца у Републици Српској.

Б. РЕГУЛИСАЊЕ СЕКТОРА ПРИРОДНОГ ГАСА

а) Одобравање и доношење правила и прописа

Регулаторна комисија је у 2017. години учествовала у активностима Министарства индустрије, енергетике и рударства Републике Српске на доношењу новог Закона о гасу у Републици Српској у циљу даљег усклађивања са обавезама из Трећег енергетског пакета.

б) Издавање дозвола

✓ Издате дозволе

У складу са одредбама закона и Правилника о издавању дозвола, Регулаторна комисија је у 2017. години запримила један захтјев за издавање дозволе за обављање дјелатности трговине и снабдијевања природним гасом, подносиоца „ПРВО ГАСНО ДРУШТВО“ д.о.о. Зворник, те издала дозволу рјешењем од 28.04.2017. године.

✓ Измјене дозвола

Регулаторна комисија је на властиту иницијативу извршила измјену издатих дозвола за обављање дјелатности снабдијевања тарифних купаца природним гасом корисницима привредним друштвима „Сарајево гас“ а.д. Источно Сарајево и А. Д. „Зворник стан“ Зворник, рјешењем од 13.07.2017. године, продуживши период важења ових дозвола до 31.01.2019. године.

в) Сагласности на правила рада оператора система и опште услове снабдијевања природним гасом

У складу са одредбама закона, Регулаторна комисија даје сагласности на правила рада оператора система и на опште услове снабдијевања природним гасом.

Регулаторна комисија је, рјешењем од 28.04.2017. године, дала сагласност на „Опште услове за снабдијевање природним гасом“ за „ПРВО ГАСНО ДРУШТВО“ д.о.о. Зворник.

г) Тарифни поступци

У 2017. години проведена су три скраћена тарифна поступка за давање сагласности на цијене природног гаса за јавно снабдијевање, односно снабдијевање домаћинстава, услед промјене набавне цијене природног гаса. Два скраћена тарифна поступка проведена су на захтјев привредног друштва „Сарајево-гас“ а.д. Источно Сарајево, а један на захтјев привредног друштва А.Д. „Зворник-стан“, Зворник.

д) Надгледање пословних активности корисника дозвола у оквиру регулаторне надлежности

Након извршених надзорних провјера крајем 2016. године код корисника дозвола Акционарско друштво „ЗВОРНИК СТАН“ Зворник (дозвола за обављање дјелатности дистрибуције и управљања системом за дистрибуцију природног гаса, дозвола за обављање дјелатности снабдијевања тарифних купаца природним гасом и дозвола за обављање дјелатности трговине и снабдијевања природним гасом), „ГАС –РЕС“ д.о.о. Бања Лука (дозвола за обављање дјелатности трговине и снабдијевања природним гасом) и „БИЈЕЉИНА - ГАС“ д.о.о. Бијељина (дозвола за обављање дјелатности трговине и снабдијевања природним гасом), почетком 2017. године су израђени извјештаји који садрже утврђено стање у погледу поштовања услова дозвола и донесена рјешења са мјерама за отклањање утврђених недостатака.

У октобру 2017. године, обављене су надзорне провјере корисника дозволе „CNG ENERGY“ д.о.о Бања Лука (дозвола за обављање дјелатности трговине и снабдијевања природним гасом) и „ENERGY PRIME RS“ д.о.о. Требиње (дозвола за обављање дјелатности трговине и снабдијевања природним гасом).

У току су активности на изради извјештаја са обављених надзорних провјера.

ђ) Заштита купаца

Одредбама Закона о гасу, утврђено је да Регулаторна комисија рјешава у другом степену по жалби на рјешење оператора транспортног или дистрибутивног система у поступку одобрења за приступ и коришћење транспортног или дистрибутивног система или складишта и у поступку одобрења за прикључење на транспортни или дистрибутивни систем.

У протеклом периоду није било захтјева за рјешавање спорова у сектору природног гаса.

е) Тржиште природног гаса

Према Закону о гасу, сви купци на тржишту природног гаса Републике Српске су квалификовани купци, што укључује и категорију купаца „Домаћинства“ који су квалификовани од 1.1.2015. године, тј. сви купци природног гаса имају могућност да слободно изаберу снабдјевача природног гаса на отвореном тржишту.

У претходном периоду дошло је до промјена на veleпродајном тржишту природног гаса, тако да је највећи трговац природним гасом у Републици Српској привредно друштво „ГАС - РЕС“ д.о.о. Бања Лука које снабдијева највећег потрошача природног гаса у Републици Српској „Алумину“ д.о.о. Зворник. Поред „Алумине“ д.о.о. Зворник, „ГАС - РЕС“ д.о.о. Бања Лука снабдијева природним гасом и привредно друштво а.д. „Зворник-стан“ Зворник, које снабдијева крајње купце на подручју града Зворника.

Дистрибутивно подручје природног гаса Источно Сарајево снабдијева се природним гасом преко КЈКП „Сарајево гас“ Сарајево.

Регулаторна комисија редовно прати и анализира тржишта у другим европским земљама како би се побољшале могућности за ефикасно функционисање тржишта у Републици Српској и Босни и Херцеговини, те унаприједила сигурност снабдијевања.

В. РЕГУЛИСАЊЕ СЕКТОРА НАФТЕ И ДЕРИВАТА НАФТЕ

а) Одобравање и доношење правила и прописа

Током 2017. године, Регулаторна комисија није водила активности на измјени и допуни или доношењу нових подзаконских прописа у области нафте и деривата нафте.

б) Издавање дозвола

Током 2017. године Регулаторној комисији нису подношени захтјеви за издавање дозвола за обављање дјелатности у сектору нафте и деривата нафте.

в) Надгледање пословних активности корисника дозвола у оквиру регулаторне надлежности

У складу са одредбама закона и Правилника о издавању дозвола, Регулаторна комисија је, у склопу својих редовних активности које се односе на надзирање и поштовање услова издатих дозвола, анализира извјештаје корисника дозвола „Рафинерије нафте Брод“ а.д. Брод и „Рафинерије уља Модрича“ а.д. Модрича, у складу са Правилником о извјештавању.

У току 2017. године, Регулаторна комисија није вршила надзорне провере корисника дозволе у сектору нафте и деривата нафте.

г) Активности на заштити купаца

У протеклом периоду није било активности на рјешавању спорова у сектору нафте и деривата нафте.

Г. САРАДЊА СА ДРУГИМ ИНСТИТУЦИЈАМА И ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ

Потписивање Уговора о успостављању Енергетске заједнице обавезује земље потписнице да преузму обавезе њиме прописане, као и да испуне заједничке циљеве који се тичу усклађивања законодавне основе са правном тековином Европске уније. У том смислу, Регулаторна комисија је дала допринос у сарадњи са Министарством индустрије, енергетике и рударства Републике Српске и Министарством спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине.

Регулаторна комисија остварује редовну сарадњу са Државном регулаторном комисијом за електричну енергију и Регулаторном комисијом за енергију у Федерацији Босне и Херцеговине те учествује на стручним скуповима и семинарима из области регулације сектора електричне енергије, природног гаса и нафте и деривата нафте.

У септембру 2014. године, USAID је покренуо пројекат „Инвестирање у сектор енергије“ који ће се спроводити до 2019. године. Главни циљ овог пројекта је да помогне БиХ да привуче инвестиције и отвори нова радна мјеста у сектору енергетике, успостављање ефикасног малопродајног тржишта, дефинисање улоге оператора дистрибутивног система, електронска размјена информација, енергетска ефикасност, као и комуникација са јавношћу. Слиједећи циљеве овог пројекта,

формиране су радне групе у чијем раду учествују и представници Регулаторне комисије.

Почетком 2016. године, Њемачко друштво за међународну сарадњу (GIZ; GmbH) покренуло је пројекат Подстицање обновљивих извора енергију у БиХ у циљу стварања предуслова за њихово значајније коришћење. Пројекат пружа техничку асистенцију у домену опшег унапређења оквирних услова за производњу топлотне и електричне енергије из обновљивих извора енергије (ОИЕ), са нагласком на коришћење биоенергије и побољшања технологија малих хидроелектрана (до 10 MW).

Уз финансијску подршку USAID-а, Асоцијација регулатора (NARUC) и ЕРРА су почетком 2017. године покренули Пројекат који се тиче сектора за природни гас – правила рада транспортног и дистрибутивног система. Као дио овог пројекта, NARUC и ЕРРА су одржали два интеркативна семинара у 2017. години са освртом на дизајн и моделе тржишта за гас, развој тржишта за гас, преносне и дистрибутивне мрежне кодекса и неопходне кораке за хармонизацију мрежних кодекса у циљу пружања подршке регионалној трговини и већој сигурности снабдјевања.

Током 2017. године запослени у Регулаторној комисији су учествовали на стручним скуповима у организацији Секретаријата Енергетске заједнице и Регионалног удружења енергетских регулатора (ЕРРА), те специјалистичким семинарима из области права и рачуноводства.

Регулаторна комисија је придружени члан Регионалног удружења енергетских регулатора (ЕРРА), те запослени у Регулаторној комисији учествују у раду скупова које организује ово удружење. Кроз размјене искустава земаља чланица овог удружења подстиче се развој независних и стабилних регулаторних тијела, унапређује сарадња и истраживачки рад, те се омогућава бољи приступ информацијама о свјетском искуству по питању регулације енергетских тржишта.